

HIN »BURTURGLOYMDI« FLOTIN

Japanski flotin, sum vit her vestanfyri í nógv Harrans ár onki hava frætt um, er nú við at verða uppbygddur til ein litlan, men væl útgjordan og sterkan flota

Longu í 1905 var tann japanski flotin nógv sterkur til at knasa flotan hjá einum vesturlendskum stórveldi. Hetta var tá tann russiski Eystursjóflotin í slagnum í Tsushimasundinum varð sundursórðaður av japanes arum undir leiðslu av tí gitna admiralinum Togo. Hóast tey japansku skipini vóru færri í tali, so vóru tey so mikið betri útgjordan, og manningin var so betri vand, at russar taptu allan flotan. Hetta mundi koma av tí, at japanarar ógvuliga tíðliga høvdu skilt, hvat tað hevði at týða at hava skipni væl vard av pansarplátum, og flaggskipið hjá Togo admiral, MIKASA, mundi vera eitt tað best útgjorda krigsskipið um hetta mundið.

Annar heimsbardagi stórusmætur fyrri tann sterka japanska flotan

Undir øðrum heimsbardaga, sýndi tann japanski flotin aftur, hvat hann var forur fyrri, og tað er neyvan ov nógv avgjørt at siga, at tað ikki mundi líða nógv í, at amerikumen fullkomiliga mundu tapt harradóm

japonsk krigsskip máttu lúta fyrri bumbuflogfórum, og tað einasta stóra slag, sum síðan kom at standa í Havinum Kyrra í hesum krígunum. Var slag, við Leyte á Philipsoyggjunum um heystið 1944, har tann japanski flotin misti 2 slag skip, 4 flogberar og 9 krússarar umframt eina rúgvu av minni skipum.

Tey stóru skipini hvørva

Við slagnum við Leyte var tann japanski flotin bastur, og hann hevði nú litið og onki at týða fyrri restina av Kyrrahavskrígnum. Men aftaná kriggið hevur hann spakuliga vundið uppá seg aftur, og hóast hann í okkara eygum kanska er ein »gloymdur« floti — ein floti, ið litið og onki frættist um vanliga — so er hann tó ivaleyst nú so sterkur sum sjáldan áður. Ikki tí at skipini eru so ógislí, men meira tí at útgerðin er so góð, og tað er júst tað sum meira og meira hevur týðning í dag. Dagarnir hjá teim stóru risunum eru taldir. Slagskipini eru so at siga øll farin, og brátt byrja krússararnir eisini at hvørva. Tað eru nú oyðarar

Oyðarin »TAKATSUKI«, sum kann minna eitt sindur á tær stóru amerikansku fregattirnar, við fullari ferð

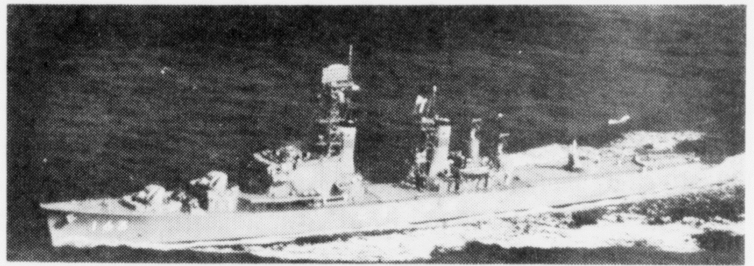
ið í Havinum Kyrra, orsakað av tí japanska flotanum, sum hevði ræðið har í langar tíðir aftaná slaggið við Pearl Harbor. Tað vóru ógislí skip, ið japanarar áttu tá. Tey stóru og best útgjordan í heiminum vóru tey japansku slagskipini av YAMA TO-slagnum, sum eisini høvdu tær stóru kanónir, ið nakran tíð hava verið umborð á einum skipi, nevniliga níggu 18-tumma kanónir á hvørjum skipi. Men hvat nyttu mundi hetta alt gera? Tað vóru japanarar sjálvi, ið sýndu heiminum ta nýggju leiðina innan sjókríggisforslu, tá teir við flogfórum bastu tann amerikanska kyrrahavsflootan við Pearl Habor og síðan beindu fyrri bretska skipunum REPULSE og PRINCE OF WALES eisini við flogfórum.

Longu tann 6. juni 1942 fingur teir aftursvar frá amerikanska flogvápnum, tá teir japansku krússararnir MOGOMI og MIKUMA vórðu saktir nærhendis oyyna Midway. Onnur stór

fregattir og kavbátar, sum hava tað stóra orðið at siga. Aftaná kriggið hevur tað gamla Japan endurnýggjað seg og reist seg úr óskuni og kjarnorkudustinum við einari meg, sum kann fáa okkum at østast við, og sjálvsagt eisini innan flotan eru japanarar komnir væl við. Tað er satt, at amerikumen eins og í Týsklandi settu mark fyrri flota- og skipastøð, men á hesum øki hava japanarar nærum verið snildir og dúgligari til at umganga reglurnar, enn týskarar.

Kavbáturin »HAYASHIO«.

»AMATSUKAZE« — einasti rakettvápnaði japanski oyðarin.

Japanski flotin í dag

Úr jarn- og rustdunganum frá 1945 hevur tann japanski flotin reist seg til í dag at umfata:

- 9 kavbátar (dieselmotor)
- 26 oyðarar (ein við rakettum)
- 16 fregattir
- 20 skjót vaktarskip
- 2 minuleggjarar
- 40 innaskers minusóparar
- 10 motortorpedobátar
- 3 landfaraskip
- 100 hjálparskip av ymsum slag

Veikur kavbátarfloti

Tann veikasti parturin av japanska flotanum, eru úttan iva kavbátarnir — helst tí at amerikumen enn ikki hava gloymt tær neisir, sum japanskir kavbátar vunu teimum undir krígnum. Tær stóru og best útgjordan eru teir triggir kavbátarnir av OSHIO-slagnum. Teir eru 1600 tons stórir og eru útgjordan við 8 21-tumma torpedum (seks framman og tveir aftan). Teir sigla 18 mil tá teir eru undirkavaðir og 14 mil uppi á. Manningin telur 80 mans. OSHIO — navnið merkir FLÓÐ-ALDA — kavbátarnir sum slaggið er nevnt eftir, varð bygddur í 1961, og tá kostaði hann knappar 40 milj. krónur.

Umframt OSHIO-slaggið, munnu teir týðningarmiklastu japansku kavbátarnir helst vera teir av HAYASHIO-slagnum, hóast teir eru munandi minni. Standarddisplasementið hjá teimum liggur frá 750 til 780 tons, og teir hava júst hálvt so nógv mans við, sum OSHIO-bátarnar, nevniliga 40. Eisini sigla teir seinni — 11 uppiá og 14 undirkavaðir, eins og teir bert hava triggjar 21-tumma torpedoir (framman). Hesi skip eru tó sera hent í teimum trøngu japansku firdunum, og tað er eisini tað, sum tey eru roknaði til.

Væl útgjordan oyðarar

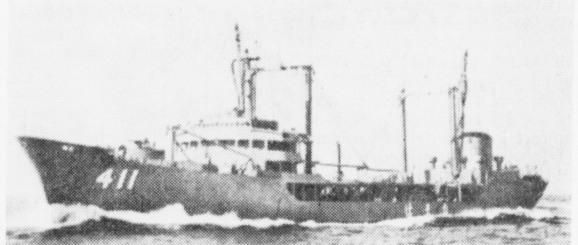
Oyðaraflotin hjá Japan er bæði stórus og væl útgjordan. Japanarar hava ikki fingið loyvi til at byggja stórri skip enn oyð-

arar aftaná kriggið, og so er tað sjálvsagt, at teir hava lagt doyn á at gera hetta sterkasta skipaslagið hjá teimum so sterkt og nútímans, sum til ber. Longu í 1965 varð tann fyrsti — og higartil einasti — japanski raketttoyðarin tikið í nýtslu. Hann var samstundis tann størsti oyðarin — ja, tað stórsta japanskbygda krigsskipið aftaná kriggið, nevniliga 4000 displasementtons fullt laðin. Hesin oyðarin, AMATSUKAZE, minni nakað nógv um tað amerikanska CHARLES F.

Tær japansku fregattirnar nýta allar 3-tumma kanónir sum høvuðsvápn, men harafturat kemur so, at fleiri av teimum eru útgjordan bæði við vanligum torpedum og við antikavbátstörpedum — eitt sum ikki er vanligt hjá fregattum í vesturheiminum.

Vaktarskip av stórum týðningi

Tey smáu og fittligu skjótu vaktarskipini hava eisini stóran

Flotatangaskipið »HAMANA«.

ADAMS-slaggið, men tað er eyðseð, at japanarar eru gingnir longur, enn amerikumen. Hetta sæst m. a. av, at teir hava umbygt hann til helikoptaraoyðara. AMATSUKAZE — navnið merkir HIMNAVINDUR — er vápnaður við tí amerikanska »tatar«-rakettslagnum. Harumframt hevur skipið fyra 3-tumma automatiskar kanónir. Antikavbátvápnini eru eisini nútímans, hann hevur tveir hed gehogs (t. e. smáar antikavbátstörpetir) og umframt hevur hann antikavbátstörpedoir.

AMATSUKAZE kann sigla meir enn 33 mil og manningin telur 200 mans.

Tær japansku oyðararnir eru kanska ikki so vakrir á at lita, men her ræður tverri tað, sum í øllum øðrum innan nútímans skipabygging. Teir dagarnir, tá dentur var lagdur á vakurlækan eru tverri taldir. Nú ræður bert um at fáa skipini so væl útgjordan sum til ber, og hevur tað ongan týðning hvussu skipini siggja út, tá tey eru liðug. Tíverri.

Torpedofregattir

Tær japansku fregattirnar eru smáar, rætt sum fregattir skulu vera, so at ein kann skilja teir burtur frá oyðarunum. Tað stórsta slaggið er ISUZU-slaggið, fyra fregattir uppá 1700 tons, men tann vanliga støddin á fregattunum liggur um 1000 tons.

týðning fyrri japansk víðurskifti. Vit megu minnast at náttúruvíðurskiftini har eysturi mangann kunnu minna eitt sindur um víðurskiftini her hjá okkum við smolum firdum og sundum. Tað er tí av alstórum týðningi at hava smá og skjót fôr, sum kunnu verja havøkini og skjótt boða frá um okkurt skuldi verða á vási. Høvuðsendamálið hjá hesum smáu skipunum er at ansa eftir kavbátum, og eru teir eisini útgjordan til at beina fyrri sliikum, um tað skuldu gjørt neyðugt. Sum eitt grundlag fyrri samanbering, kunnu vit her taka vaktarskipið UMITAKA (navnið merkir SJÓHEYKUR). UMITAKA varð handað flotanum tann 30. november 1959 frá Kawasaki-skipasmíðjun í Kobe. Skipið er 480 tons standart. Støddin (longd-breidd-djúp (feet)) er 197×23, 3×8. Vápnini eru tveir 40-mm, 1 hed gehog, 1 djúpdubumbutól og tvey tryðdupl torpedotól. Maskinarið hjá UMITAKA eru tveir B&W dieselmotorar við 4000 hestum, sum geva eina ferð av 20 mil. Oljutangin tekur 24 tons, og OMATAKA kann, um hon siglir við 12-míla ferð sigla uml. 2000 fjórðingar úttan at taka olju. Manningin á hesum skipinum er 70 mans.

(Framhald á 5. síðu)